

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 21 d.
(OR. en)

7414/22

CONOP 18
CODUN 11
CFSP/PESC 402

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	7050/1/22 REV 1 COPS 106 CONOP 17 CODUN 10 CFSP/PESC 385
------------------------------	--

Dalykas:	Tarybos išvados dėl devintosios Biologinių ir toksinių ginklų konvencijos peržiūros konferencijos
----------	---

Delegacijoms priede pateikiamos 2022 m. kovo 21 d. įvykusiame 3859-ame Tarybos posėdyje patvirtintos Tarybos išvados dėl devintosios Biologinių ir toksinių ginklų konvencijos peržiūros konferencijos.

**TARYBOS IŠVADOS DĖL DEVINTOSIOS BIOLOGINIŲ IR TOKSINIŲ GINKLŲ
KONVENCIJOS PERŽIŪROS KONFERENCIJOS**

1. Taryba palankiai vertina artėjančią devintąją Biologinių ir toksinių ginklų konvencijos (BTWC) peržiūros konferenciją. Atsižvelgdama į 2003 m. ES kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu strategiją, Taryba dar kartą patvirtina tvirtai remianti BTWC kaip teisiškai privalomą pasaulinį kovos su biologiniais ginklais standartą ir kaip pagrindą tarptautinėms pastangoms siekiant užkirsti kelią pačiam biologinių medžiagų ar toksinų kūrimui, jų gamybai, kaupimui ar kitokiam įsigijimui ir jų kaip ginklo naudojimui.
2. Taryba yra tvirtai įsipareigojusi laikytis daugiašalio ir sutartimis grindžiamo požiūrio – tai yra būdas išlaikyti ir stiprinti tarptautinę taiką ir saugumą. BTWC yra vienas iš pagrindinių pasaulinės nusiginklavimo ir ginklų neplatavimo struktūros ramsčių.
3. Taryba pripažįsta, kad BTWC buvo pirmoji Konvencija, 1975 m. uždraudusi visą masinio naikinimo ginklų kategoriją, ir dar kartą patvirtina Konvencijos visuotinimo svarbą. Įsigaliojus Konvencijai 183 valstybės tapo Konvencijos šalimis; tai išryškina visuotinę BTWC svarbą kovojant su pasaulinėmis grėsmėmis. Taryba ragina visas likusias valstybes, kurios dar neprisijungė prie Konvencijos, tai padaryti ir, kol prisijungs, laikytis jos sąlygų.
4. Taryba pripažįsta Protokolo dėl troškinamųjų, nuodingųjų ar kitokių dujų panaudojimo kare ir bakteriologinių kovos metodų uždraudimo, dar žinomo kaip 1925 m. Ženevos protokolas, kurį papildė BTWC, svarbą. Taryba ragina užtikrinti visuotinį Ženevos protokolo taikymą ir palankiai vertina tai, kad jis buvo ne kartą ratifikuotas po to, kai buvo priimtas Tarybos sprendimas dėl ES pozicijos rengiantis 2015 m. įvykusiai aštuntajai peržiūros konferencijai.

5. Taryba pripažįsta, kad biologinės medžiagos ir toksinai plačiai naudojami taikiais tikslais, laikantis BTWC nuostatų. Tuo pat metu egzistuoja natūralaus ar atsitiktinio pavojingų patogenų paplitimo rizika. COVID-19 pandemijos metu pamatėme, kaip greitai ligos gali kirsti sienas ir kokios pavojingos ir grėsmingos jos gali būti. Todėl kaip niekad svarbu sustiprinti BTWC ir geriau ją įgyvendinti.
6. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir į svarbų darbą, kurį valstybės-šalys atliko dabartinio peržiūros ciklo metu, devintoji peržiūros konferencija suteikia unikalią galimybę ne tik sustiprinti Konvenciją, geriau ją įgyvendinti ir pagerinti biologinę saugą bei biologinį saugumą visame pasaulyje, bet ir pasiekti pažangos, susijusios su valstybių-šalių pagalba, bendradarbiavimu, reagavimu ir pasirengimu. Ši peržiūros konferencija yra tinkamas metas sustiprinti šį pasaulinį kovos su biologiniais ginklais standartą ir toliau plėtoti BTWC, kad būtų užkirstas kelias netinkamam biologinių medžiagų ir toksinų naudojimui, taip pat netinkamai mokslo ir technologijų raidai, kartu skatinant jų naudojimą taikiems tikslams.
7. Taryba apgailestauja dėl devintosios peržiūros konferencijos atidėjimo, kurio nebuvo įmanoma išvengti dėl pasaulinės COVID-19 pandemijos, ir pabrėžia, kad peržiūros konferencijai tenka svarbiausias vaidmuo įgyvendinant BTWC, jos laikantis ir ją stiprinant.
8. Taryba pritaria tam, kad peržiūros konferencija priimtų į ateitį orientuotus sprendimus ir rekomendacijas. Tai bus aiškos kito peržiūros ciklo veiksmų gairės, įskaitant plataus užmojo laikotarpio tarp konferencijų programą.

Tarybos prioritetai yra šie:

- a) pasitikėjimo tuo, kaip laikomasi Konvencijos, stiprinimas ir palaikymas;
- b) mokslo ir technologijų peržiūros nustatymas;
- c) visapusiško įgyvendinimo nacionaliniu lygiu rėmimas;
- d) V straipsnyje numatytų konsultacinių procedūrų, skirtų problemoms, galinčioms kilti dėl BWC tikslo arba taikymo, spręsti, įgyvendinimas;

- e) VII straipsnio dėl pagalbos valstybėms, kurioms kilo pavojus dėl Konvencijos pažeidimo, įgyvendinimas;
 - f) parama X straipsnio dėl bendradarbiavimo ir pagalbos, susijusių su keitimusi įrengimais, medžiagomis ir informacija taikiems tikslams, įgyvendinimui;
 - g) visuotinio prisijungimo prie Konvencijos skatinimas;
 - h) BTWC įgyvendinimo rėmimo padalinio (IRP) ir jo vaidmens stiprinimas.
9. Taryba palankiai vertina ES valstybių narių įsipareigojimą sutelkti politinę valią ir skatinti pareigų pagal BTWC ir jos tikslų įgyvendinimą vykdant įvairias iniciatyvas dabartinio peržiūros ciklo metu. Taryba pritaria tam, kad būtų plėtojamos tokios praktinės iniciatyvos:
- a) mokslinio konsultavimo mechanizmas;
 - b) savanoriškų pagrindinių principų mokslininkams rinkinys (Elgesio kodeksas);
 - c) mainų platforma savanoriškai skaidrumo veiklai pagal IV straipsnį dėl reikalavimo imtis nacionalinių priemonių, būtinų siekiant uždrausti biologinių ginklų kūrimą, gamybą, kaupimą, įsigijimą ar laikymą valstybės teritorijoje ar jos jurisdikcijai priklausančioje arba jos kontroliuojamoje teritorijoje;
 - d) veiklos duomenų bazė ir gairės pagal VII straipsnį;
 - e) internetinė platforma, skirta biologinei saugai ir biologiniam saugumui pagal X straipsnį;
 - f) biologinės rizikos valdymo standartų plėtojimas.

Peržiūros konferencijoje ES parems atitinkamus sprendimus dėl šių iniciatyvų.

10. Taryba mano, kad tikrinimas yra vienas svarbiausių visiško ir veiksmingo nusiginklavimo ir ginklų neplatavimo režimo elementų, be kita ko, BTWC kontekste. Taryba pakartoja esanti pasirengusi nuodugniau išnagrinėti tikrinimo klausimą atsižvelgiant į Konvencijai aktualius mokslo bei technologijų pokyčius ir grėsmių raidą. Šiuo atžvilgiu Taryba ragina peržiūros konferenciją imtis veiksmų dėl konkrečių artimiausio laikotarpio priemonių, kuriomis būtų nedelsiant sustiprinta BTWC, kartu derantis dėl galimų papildomų priemonių, kuriomis būtų geriau įgyvendinama BTWC, be kita ko, dėl skaidrumo didinimo ir geresnio Konvencijos laikymosi užtikrinimo. Taryba ragina valstybes-šalis šiuos klausimus spręsti konstruktyviai ir su užmoju.
11. Taryba palankiai vertina tai, kad 2021 m. valstybės-šalys pateikė rekordinį skaičių ataskaitų dėl pasitikėjimo stiprinimo priemonių (PSP). Taryba primygtinai ragina visas valstybes-šalis teikiant metines ataskaitas dėl PSP įgyvendinimo rėmimo padaliniui naudotis ES finansuojamomis pagalbos priemonėmis, pavyzdžiui, PSP vadovu ir elektronine PSP priemone. Be to, Taryba primena savo ilgalaikę paramą papildomoms pasitikėjimo stiprinimo priemonėms, pavyzdžiui, tarpusavio peržiūrai, savanoriškiems vizitams ir kitoms iniciatyvoms.
12. Taryba pripažįsta, kad vienintelis esamas tarptautinis nepriklausomas įtariamo biologinių ginklų naudojimo tyrimų mechanizmas yra JT generalinio sekretoriaus įtariamo cheminio ginklo ir biologinių ginklų naudojimo tyrimų mechanizmas (UNSGM). Taryba primena savo tvirtą ir ilgalaikę paramą UNSGM ir jo įgyvendinimui pagal 2018 m. JT generalinio sekretoriaus nusiginklavimo darbotvarkę „Mūsų bendros ateities užtikrinimas“. Taryba primena, kad 2020 m. birželio 2 d. ji priėmė sprendimą, pagal kurį teikiamas finansavimas remti projektus, kuriais siekiama įgyvendinti UNSGM, konkrečiai kiek tai susiję su įtariamu biologinių ginklų naudojimu.
13. Atsižvelgdama į sparčius su Konvencija susijusių gyvybės mokslų ir technologijų pokyčius, Taryba taip pat pritaria tam, kad devintoji peržiūros konferencija tam tikrus įgaliojimus sprendimų priėmimo srityje perduotų valstybių-šalių susitikimui.

14. Taryba pripažįsta, kad parama, kurią BTWC ĮRP teikia valstybėms-šalims jų pareigoms pagal BTWC ir laikotarpiu tarp konferencijų vykdomai darbo programai įgyvendinti, yra neįkainojama. Taryba tvirtai remia ĮRP vaidmens stiprinimą, be kita ko, ĮRP įsteigiant už mokslą ir technologijas atsakingo pareigūno pareigybę.
15. Taryba pabrėžia, kad būtina laikytis reikalavimo valstybėms-šalims laiku mokėti visus įnašus į BTWC biudžetą siekiant užtikrinti Konvencijos veikimą, be kita ko, reguliarių susitikimų organizavimą ir paramą ĮRP. Nepriimtina tai, kad kai kurių valstybių-šalių įsiskolinimai kaupiasi. Taryba primena, kad 2018 m. įsteigto Apyvartinių lėšų fondo tikslas – užtikrinti trumpalaikį finansinį likvidumą kalendorinių metų pradžioje, o ne padengti nesumokėtus įnašus ar įsiskolinimus. Taryba dar kartą ragina visas valstybes-šalis vykdyti savo finansinius įsipareigojimus pagal Konvenciją ir laiku sumokėti visus nustatytus įnašus. Taryba ragina įsiskolinimų turinčias valstybes-šalis daugiau nebedelsti ir sumokėti mokėtinas sumas.
16. Taryba pabrėžia, kad lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių įgalėjimas yra svarbus horizontalusis Sąjungos prioritetas, ir akcentuoja, kad svarbu integruoti lyčių perspektyvą į diskusijas BTWC kontekste.
Reikėtų išnagrinėti galimą šių ginklų poveikį lyčių atžvilgiu. Pagal lytį suskirstyti duomenys ir lyčių perspektyvos išmanymas gali padėti sustiprinti valstybių-šalių atsparumą bei pasirengimą ir padidinti pagal Biologinių ir cheminių ginklų konvencijas teikiamos pagalbos veiksmingumą.
17. Be to, tvirtai remdama Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus nusiginklavimo darbotvarkės 36 veiksmą, kuriame daugiausia dėmesio skiriama „visapusiškam ir vienodam moterų dalyvavimui sprendimų priėmimo procesuose“, Taryba visapusiškai remia ir skatina vienodą moterų ir vyrų dalyvavimą nusiginklavimo, ginklų neplatinimo ir ginklų kontrolės srityse ir skatina moteris dalyvauti BTWC peržiūros konferencijoje.

18. Taryba remia švietimą nusiginklavimo ir ginklų neplatavimo klausimais, prie kurio, vykdydamas įvairią veiklą, prisideda ES konsorciūmas masinio naikinimo ginklų neplatavimo klausimais – Europos nepriklausomų mokslinių institutų tinklas. Atsižvelgdama į ES jaunimo strategiją, Taryba taip pat ragina jaunimą įsitraukti į debatus, susijusius su BTWC. Tuo tikslu Taryba primena, kad 2019 m. sausio 21 d. ji priėmė sprendimą, kuriame nustatyta finansinė parama projektui, kuriuo siekiama suteikti gebėjimų ugdymo galimybių jauniems politikos formuotojams, mokslininkams ir akademikams iš globaliųjų Pietų, dirbantiems su BTWC susijusiose srityse.
19. Taryba pabrėžia, kad itin svarbu užtikrinti teigiamus ir esminius devintosios BTWC peržiūros konferencijos rezultatus peržiūrint Konvencijos ir ankstesnių įsipareigojimų įgyvendinimą, taip pat nustatant sritis, kuriose ateityje turėtų būti siekiama tolesnės pažangos ir kokiomis priemonėmis to turėtų būti siekiama. Taryba pabrėžia, kad svarbu pasiekti bendrą sutarimą dėl priemonių ir sprendimų, skirtų Konvencijai stiprinti ir įgyvendinti. Taryba priima sprendimą aktyviai prisidėti prie devintosios BTWC peržiūros konferencijos, be kita ko, teikiant peržiūros konferencijai pasiūlymus dėl konkrečių, į ateitį orientuotų veiksmų. Šiuo tikslu ES valstybės narės prie dabartinio peržiūros ciklo prisidėjo teikdamos darbinius dokumentus. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės laikysis aktyvaus ir konstruktyvaus požiūrio į derybas peržiūros konferencijoje.